

Autism
تخصص آموزش کودکان

مهارت هایی برای آینده

مجموعه کتابچه های قرمز

- مجموعه کتابچه‌های نارنجی
تجارب و راهکارهای مربوط به خانواده، افزایش اطلاع‌رسانی به جامعه
- مجموعه کتابچه‌های آبی
تکنیک‌های روانشناسی در حوزه اتیسم
- مجموعه کتابچه‌های زرد
تکنیک‌های کار درمانی
- مجموعه کتابچه‌های سبز
تکنیک‌های گفتار درمانی
- مجموعه کتابچه‌های قرمز
تکنیک‌های مربوط به مهارت‌آموزی، حرفه‌آموزی، استقلال و ... در افراد طیف اتیسم
- مجموعه کتابچه‌های خاکستری
آشنایی با مغز و آگاهی از بخش‌ها و عملکردهای مختلف آن در افراد طیف اتیسم

هدف نهایی در آموزش و پرورش هر دانش‌آموز، کمک به او برای تبدیل شدن به عضوی تاثیرگذار، مستقل و موفق در جامعه است تا فردی مسئول و مستقل بوده و انتخاب‌های آگاهانه داشته باشد. شاید ما به عنوان مربیان و والدین باید از خودمان پرسیم که یک دانش‌آموز دارای اتیسم در سال‌های کودکی و برای موفقیت در آینده‌ی کاری و زندگی روزمره به کسب چه مهارت‌هایی نیاز دارد.

با در نظر داشتن این نکات، والدین و مربیان مدرسه می‌توانند شروع به طرح ریزی یک برنامه درازمدت برای کودک در حال آموزش کنند. در مدرسه، هر دانش‌آموز مهارت‌هایی را که در آینده به عنوان یک بزرگسال به آن نیاز دارد، فرا می‌گیرد. به همین جهت در برنامه آموزشی باید تعادلی میان مهارت‌های تحصیلی، اجتماعی، ارتباطی و مهارت‌های زندگی وجود داشته باشد.

بعضی از دانش‌آموزان دارای اتیسم در بزرگسالی هم محدودیت‌های زیادی در انتخاب محل کار و شغل مورد نظرشان دارند. مثلاً افرادی که مهارت کمی در کار کردن با پول دارند نمی‌توانند به عنوان صندوق‌دار یک مغازه

استخدام شوند. یا افرادی که مهارت خواندن خوبی ندارند، نمی توانند در یک کتابخانه و یا یک فروشگاه کار کنند.

ما در این مطلب مهارت هایی را نشان می دهیم که باید در کودکی رشد یابند و از مهم ترین مهارت ها برای اشتغال و زندگی روزمره ی موفق در آینده ی کودکان دارای اتیسم هستند.

مربیان و والدین باید لزوم این مهارت ها را برای موفقیت کودکان در آینده در نظر داشته باشند. اینکه فرد به کاری که انجام می دهد علاقه مند باشد، بسیار حائز اهمیت است. اما صرفا علاقه داشتن به یک شغل و یا فعالیت کافی نیست.

برای کسب موفقیت دانش آموزان در فرصت های شغلی مختلف مهارت هایی وجود دارد که می توان به دانش آموز آموزش داد و در طول سال های مدرسه در آن پیشرفت پیدا کرد.

برای اینکه کارکرد بعضی از مهارت هایی که در سال های ابتدایی مدرسه آموزش داده می شوند را بهتر درک کنیم، باید با نگاه دیگری به این موضوع بنگریم.

سعی کنید از این به بعد مهارت ها را به عنوان الزاماتی برای کل زندگی ببینید و نه فقط برای دوران تحصیل.

این نوع از مهارت ها می توانند در سطح ابتدایی ارائه شوند و در طول سال های مدرسه به طور طبیعی پیشرفت کنند و فرد در آن ها حرفه ای شود. این ها مهارت هایی هستند که هر کسی از داشتن آن ها سود می برد.

برای بعضی از دانش آموزان طیف اتیسم یادگیری یک و یا تعداد بیشتری از این مهارت ها می تواند به آن ها در زمینه های متنوعی برای ادامه ی زندگی شان کمک کند.

مهارت: آداب اجتماعی و کاری

این مهارت ها چگونه مورد استفاده قرار می گیرند؟

درک شرایط کار، نیازمند تلاش است و این موضوع موجب بهتر انجام شدن کارها می شود. مهم نیست که فرد کجا فعالیت می کند (خانه، مدرسه و یا در محل کار). یکنفر مسئول یک شغل است. اینکه فرد بداند و درک کند مدیری هست که باید به دستوراتش گوش بدهد، خیلی حیاتی است. خیلی از شغل ها نیازمند افرادی هست که بتوانند با دیگران ارتباط برقرار کنند. اگر فرد نتواند به خوبی ارتباط برقرار کند، فرصت های شغلی ای که برایش وجود دارد به شدت کاهش پیدا می کند.

فروشنده

خدمات
مشتریان

صندوق دار

منشی

پیشخدمت
رستوران

خیلی از شغل ها ثابت و یکنواخت نیستند. آن ها رویه هایشان را تغییر می دهند، کارمندان و شکل های کارشان و... را عوض می کنند. هر چه افراد انعطاف پذیرتر باشند، بیشتر در دنیای کار موفق می شوند.

چه چیز را یاد بدهیم؟

- درک سلسله مراتب اداری
- پیروی کردن از دستورات
- داشتن مهارت های اجتماعی پایه
- پذیرا بودن برای امتحان کردن چیزهای جدید و تغییر دادن رویه های قبلی

مهارت: اعداد

این مهارت‌ها چگونه مورد استفاده قرار می‌گیرند؟

- بایگانی و طبقه‌بندی کردن با اعداد (مثلاً در مراکز درمانی، دانستن اینکه فایل شماره ۲۳/۴ اول قرار می‌گیرد و بعد ۲۳/۵)
- تهیه فهرست و لیست
- آدرس دادن و پیدا کردن آدرس

چه چیز را یاد بدهیم؟

- دانستن اعداد و ترتیب عددی
- آشنا بودن با مفهوم تناظر یک به یک

مهارت: پول

این مهارت‌ها چگونه مورد استفاده قرار می‌گیرند؟

- صندوق دار یا کتاب دار شدن
- این مهارت‌ها در آینده برای استخدام و برای فردی که می‌خواهد پول‌های خودش را مدیریت کند اهمیت زیادی دارد.
- پرداخت قبوض
- انجام خریدهای شخصی

چه چیز را یاد بدهیم؟

- ارزش سکه‌ها و اسکناس‌ها
- چگونگی تبدیل پول‌ها به یکدیگر (دو تا پانصد تومانی همان هزار تومان است)
- درک مفهوم کارت‌های اعتباری بانکی و چک پول‌ها

مهارت: اندازه گیری

این مهارت ها چگونه مورد استفاده قرار می گیرند؟

- آشپزی و یا آماده کردن غذا در رستوران ها
- کار کردن در نانوایی ها
- ترکیب کردن
- انجام کارهای باغبانی
- اندازه گیری دانه های کاشتنی و یا مقدار کود
- عکاسی
- اندازه گیری مقدار پودر برای لباس شویی
- کار کردن در خشک شویی
- کار کردن در مغازه مواد غذایی، انبار مواد غذایی و یا عمده فروشی ها
- هر کدام از این مهارت ها می توانند در خانه و هنگام آشپزی و خرید برای خانه استفاده شوند.

چه چیز را یاد بدهیم؟

- انواع مقیاس های اندازه گیری (لیتر، کیلو، متر، کیلومتر، سانتی متر، تن و ...)
- دانستن علائم اختصاری مقیاس های اندازه گیری (مثل cm: سانتی متر، Lit: لیتر، km: کیلومتر و ...)
- یادگیری مفاهیم کسری ($\frac{1}{2}$ ، $\frac{3}{4}$ ، $\frac{1}{8}$ و ...)

مهارت: خواندن

این مهارت ها چگونه مورد استفاده قرار می گیرند؟

- خیلی از شغل ها به خواندن نیاز دارند. همچنین برای داشتن یک زندگی مستقل در آینده، نیاز به مهارت های خواندن داریم.
- خواندن نوشته های تبلیغاتی
- نوشتن پرونده ی کاری
- خواندن و پر کردن فرم های درخواست کار
- تایپ کردن نوشته های دیگران که نیاز به رمزگشایی دست خط آن ها را دارد.
- خواندن دستور العمل ها و یا آموزش های نوشتاری برای درست کردن غذا در خانه و یا محل کار
- خواندن لیستی که باید از ائبار تهیه شود.
- خواندن برچسب های روی مواد شوینده
- خواندن آدرس ها برای رساندن بسته ها
- رای دادن (به عنوان حق طبیعی هر شهروند بزرگسال)
- مهارت خواندن به هر کسی کمک می کند که گواهینامه رانندگی دریافت کند و داشتن گواهینامه هم موقعیت های شغلی و استقلال بیشتری را برای فرد به همراه می آورد.

چه چیز را یاد بدهیم؟

- داشتن توانایی خواندن نوشته های تایپی و دست خط های مختلف
- توانایی درک مطالبی که می خواند.

مهارت: مقایسه کردن و مرتب کردن

چه چیز را یاد بدهیم؟

این مهارت ها چگونه مورد استفاده قرار می گیرند؟

- طبقه بندی کردن پلاستیک، شیشه و کاغذ برای بازیافت
- طبقه بندی کردن لباس ها (برای کار کردن در خشک شویی)
- دسته بندی کردن اشیاء سرد و گرم و ... (برای کار کردن در مغازه ی مواد غذایی)
- دسته بندی کردن مواد غذایی برای آماده کردن غذا در خانه و یا رستوران
- مهارت های مرتب کردن برای پست و نامه رسانی استفاده می کنند (رساندن نامه، روزنامه و کارت پستال)
- برداشتن اشیاء از قفسه ها و برگرداندن آن ها به آنجا در مغازه های خوار و بار فروشی
- علاوه بر این ها مهارت های پولی نیز اهمیت زیادی دارند زیرا مغازه های خرده فروشی می خواهند کارکنانشان کار های متنوعی را انجام دهند، نه اینکه فقط بتوانند اشیاء را در طبقات قرار دهند و طبقات را مرتب کنند. مغازه دار ها می خواهند که کارکنانشان بتوانند با پول نیز کار کنند.

- شناخت تفاوت اشکال، اندازه ها و رنگ ها و ...
- توانایی مقایسه کردن و جور کردن اعداد، حروف الفبا، اشکال، اندازه ها و کلمات
- دانستن مفاهیمی چون نرم/سخت، گرم/سرد، طبیعی/ساختگی، و ...
- توانایی خرد کردن پول

مهارت: آداب اجتماعی و کاری

این مهارت ها چگونه مورد استفاده قرار می گیرند؟

درک شرایط کار، نیازمند تلاش است و این موضوع موجب بهتر انجام شدن کارها می شود. مهم نیست که فرد کجا فعالیت می کند (خانه، مدرسه و یا در محل کار). یکنفر مسئول یک شغل است. اینکه فرد بداند و درک کند مدیری هست که باید به دستوراتش گوش بدهد، خیلی حیاتی است. خیلی از شغل ها نیازمند افرادی هست که بتوانند با دیگران ارتباط برقرار کنند. اگر فرد نتواند به خوبی ارتباط برقرار کند، فرصت های شغلی ای که برایش وجود دارد به شدت کاهش پیدا می کند.

فروشنده

خدمات
مشتریان

صندوق دار

منشی

پیشخدمت
رستوران

خیلی از شغل ها ثابت و یکنواخت نیستند. آن ها رویه هایشان را تغییر می دهند، کارمندان و شکل های کارشان و... را عوض می کنند. هر چه افراد انعطاف پذیرتر باشند، بیشتر در دنیای کار موفق می شوند.

چه چیز را یاد بدهیم؟

- درک سلسله مراتب اداری
- پیروی کردن از دستورات
- داشتن مهارت های اجتماعی پایه
- پذیرا بودن برای امتحان کردن چیزهای جدید و تغییر دادن رویه های قبلی

وقتی دانش آموزان بزرگتر می شوند، والدین و خود دانش آموز باید برای تعیین اینکه چه چیزهایی برای فرد اهمیت بیشتری دارد تصمیم گیری کنند. دانستن اینکه نتیجه ی دلخواه چیست، تعیین می کند که چه کاری باید در مدرسه انجام شود. مثلاً علی می خواهد طراح صفحه های اینترنتی شود.

این تخصص نیاز به گذراندن دوره های دانشگاهی ندارد. با این حال، دوره هایی در آموزشگاه های آزاد وجود دارد که به استخدام فرد کمک می کند. برای گذراندن دوره های آموزشی در آموزشگاه های آزاد، به مدرک تحصیلی (دیپلم) نیاز است اما برای فردی که به دنبال شغل های ساده تر است، نیازی به مدرک تحصیلی و به پایان رساندن مدرسه وجود ندارد.

چنین فردی از آموختن تجارب کاری سود بیشتری می برد تا اینکه بخواهد بر مهارت های تحصیلی و صرفاً برای فارغ التحصیلی تمرکز کند. در هر موردی، چه تحصیلات مدرسه را به اتمام برساند و چه نتواند، چیزی که حیاتی است برنامه ریزی دقیق برای شغل و حرفه اش می باشد.

نکته ی با اهمیت این است که یک فرد حتماً برای یک مهارت شغلی آموزش دیده باشد.

در مواردی که دانش آموز مدرسه را ترک می کند تا شغلی پیدا کند باید به این نکته توجه کرد که او چه مهارتی دارد که به دنبال پیدا کردن شغل و نگهداشتن آن برای خودش است. شغل های بسیار متنوعی برای افراد دارای اختلال اوتیسم وجود دارد که خیلی بهتر و فراتر از این است که فقط جایی را تمیز کنند و یا در رستوران کار کنند. همچنین شغل هایی وجود دارد که به فکر کردن، توانایی های بدنی و مهارت برقراری ارتباط با دیگران و انجام دستور العمل ها نیاز دارد. اگر به مقوله ی کارکردن و شغل به طور کلی نگاه کنیم، در می یابیم که هر مهارتی که دانش آموز در طول دوران تحصیل از دبستان تا دبیرستان یاد می گیرد می تواند یک مهارت کاربردی و مفید باشد. البته اگر آن مهارت واقعا به فرد کمک کند تا در زندگی بزرگسالی اش مستقل باشد و بتواند با آن مهارت شغل پیدا کند.

آدرس انجمن اتیسم ایران
دفتر مرکزی: تهران، اتوبان ستاری جنوب، بعد از پل همت،
خیابان لاله شرقی. پلاک ۸.

تلفن: ۰۲۱-۴۸۰۸۵ ۰۲۱-۴۴۶۱۳۴۵۶ فکس: ۴۴۶۱۴۰۴۴

آدرس دفتر نمایندگی ۱: تهران، خیابان جمهوری، خیابان
برادران یاسری، نبش دیلمان، پلاک ۲.

 www.iraautism.org

تلفکس: ۰۲۱-۶۶۹۲۴۳۵۹

 iraautism.org

 iran.autism.association

شعب :

شیراز:	۰۷۱۳۶۲۶۶۳۳۴	رشت:	۰۱۳۳۳۵۱۳۲۳۵
همدان:	۰۸۱۳۸۲۲۱۵۴۲	کاشان:	۰۳۱۵۵۵۴۸۲۳۱
کرمان:	۰۳۴۳۲۱۱۰۴۰۸	ارومیه:	۰۴۴۳۲۲۵۸۰۳۱

دفاتر نمایندگی:

زنجان:	۰۹۱۲۲۴۲۴۸۴۲	قزوین:	۰۹۱۲۳۸۱۰۳۷۸	بیرجند:	۰۹۱۵۱۶۰۰۰۸۴
خرم آباد:	۰۹۱۶۶۶۲۶۱۹۷	ایرانشهر:	۰۹۳۰۷۵۲۷۶۳۳	کیش:	۰۹۱۹۷۹۵۴۰۲۵
گرگان:	۰۹۱۱۱۷۸۰۹۷۴	بجنورد:	۰۹۳۸۸۳۸۶۶۴۶	کرمانشاه:	۰۹۱۸۳۳۲۹۵۳۸

کمک به انجمن خیریه اتیسم ایران #۰۷۰۷*۰۷۸*

شماره حساب: (بانک اقتصاد نوین) ۱۴۷۸۵۰۵۶۶۳۵۲۸۱

شماره کارت: ۶۲۷۴ ۱۲۱۹ ۴۰۰۱ ۷۹۸۱

مجموعه کتابچه های قرمز

تکنیک های مربوط به مهارت آموزی، حرفه آموزی،
استقلال و ... در افراد طیف اتیسم